

A Jászberényi Helyi Választási Bizottság

79/2019. (XI.05.) határozata

Budai Lóránt által benyújtott kifogás elbírálásáról

A Jászberényi Helyi Választási Bizottság – a 2019. november 4. napján tartott ülésén – Budai Lóránt (lakik: : e-mail:) által benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

A Jászberényi Helyi Választási Bizottság a kifogásnak részben helyt ad az alábbiak szerint:

Megállapítja, hogy a kifogás tárgyát képező választási plakát (szórólap) készítői és terjesztői megsértették a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 144. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést azzal, hogy nem tüntették fel a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét.

Megállapítja továbbá, hogy a kifogás tárgyát képező választási plakát (szórólap) valótlan tartalmú tényállításai, valamint a kifogásban megjelölt, a Facebook közösségi oldalra feltöltött videóban elhangzott valótlan tényállítás alapján fennáll a jogszabálysértés ténye, azaz, hogy a kifogásban előadott fenti cselekmények a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdésébe foglalt alapelvek közül az e) pont szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek megsértését eredményezik.

A Jászberényi Helyi Választási Bizottság eltiltja Dr. Szabó Tamást és Pócs Jánost a további jogsértéstől.

A Jászberényi Helyi Választási Bizottság a kifogást egyebekben elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított három napon belül a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Választási Bizottsághoz (5000 Szolnok, Kossuth L. u. 2.) címezve a megtámadott határozatot hozó választási bizottságnál illetékmentes fellebbezés nyújtható be úgy, hogy a fellebbezés legkésőbb 2019. november 08-án 16.00 óráig megérkezzen. A fellebbezés benyújtására rendelkezésre álló határidő elmulasztása jogvesztő.

A határozat ellen a fellebbezést a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet a Jászberényi Helyi Választási Bizottságnál terjeszthető elő személyesen (5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.), levélben vagy elektronikus levélben (jegyzo@jaszbereny.hu).

A fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a kérelem – a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdése szerinti – alapját,
- kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,

- ☞ a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.
- A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.
- A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

I.

Budai Lóránt (a továbbiakban: Kifogást tevő) magánszemély 2019. november 2-án 11 óra 44 perckor elektronikus levél formájában a Jászberényi Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB) kifogást nyújtott be.

A Kifogást tevő 2019. október 31-én a postaládájában a kifogásához mellékelt szórólapot találta, mely szórólap Dr. Szabó Tamás polgármester-jelölt, valamint Pócs János országgyűlési képviselő Facebook közösségi oldalán is megosztásra került ugyanezen napon. A Kifogást tevő szerint a szórólap sérti a Ve. 144. § (2) bekezdésének második mondatát, mely szerint „A plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét”.

A kifogásában foglaltak szerint a szórólap, mivel Pócs János, mint jelenleg hivatalban lévő országgyűlési képviselő az egyik polgármester-jelölt melletti kampányolását tartalmazza, alkalmas arra, hogy megbontsa az esélyegyenlőséget a jelöltek és jelölő szervezetek között, így sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésének c) pontját.

A beadványban foglaltak szerint a szórólap olyan tényeket állít valóságnak és téveszti meg ezzel a választópolgárokat, amelyek valóságtartalmáról egyetlen hatóság sem foglalt állást. A szórólap hivatkozik arra, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) döntésében kimondta, hogy a Kifogást tevő jogot sértett, mert bement egyes szavazókörökbe a választás napján és ő, valamint az ellenzék jogellenes módon befolyásolta a választás eredményét. A kifogásban szerepel, hogy ez tényszerűen nem igaz, mivel a TVB döntésében nem szerepel ilyen megállapítás, az idősök otthonában történeteket és a pénzek felajánlását ugyanis a TVB nem hozta összefüggésbe sem Budai Lóránt személyével, sem az ellenzékkel.

A kifogásban szerepel továbbá, hogy 2019. október 30-én a Facebook közösségi oldalra Dr. Szabó Tamás feltöltött egy videót, melyben szó szerint az hangzik el, hogy „a Szegedi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az ellenzék részéről olyan mértékű csalások következtek be, ami miatt meg kell ismételni a választást.” A Kifogást tevő szerint ezekkel az állításokkal Dr. Szabó Tamás polgármester-jelölt, valamint Pócs János országgyűlési képviselő megtévesztik a választókat olyan lényeges körülmények tekintetében, amelyek a megismételt választáson történő szavazásukat döntően befolyásolhatják, így sértik a Ve. 2. § (1) bekezdésének e) pontját.

Kifogást tevő kérte, hogy a HVB a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja alapján adjon helyt a kifogásának, és állapítsa meg, hogy Dr. Szabó Tamás polgármester-jelölt és Pócs János országgyűlési képviselő megsértették a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjait, valamint a Ve. 144. § (2) bekezdésének első mondatát. Továbbá kéri, hogy erre tekintettel a jogsértőket a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontja alapján tiltsa el a további jogszabálysértésektől és kötelezze mindkét személyt a Facebook-os közösségi oldalán, ahol a jogsértés megvalósult, a HVB határozatának közzétételére.

II.

A Ve. 208. §- alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

A Ve. 209. § (1) bekezdése alapján a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

A Ve. 212. § (2) bekezdése alapján a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését, a jogszabálysértés bizonyítékait, a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét, a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Választási Bizottság a Ve. 307/P. § (1) b) pontja alapján hatáskörrel és illetékességgel rendelkezik a kifogás elbírálására.

A Választási Bizottság megállapította, hogy a kifogás a törvényes határidőn belül érkezett a Választási bizottsághoz. A Választási Bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján a sérelmezett jogszabálysértés időpontjaként a szórólap vonatkozásában 2019. október 31. napját állapította meg és vette figyelembe, tekintettel arra, hogy a Kifogást tevő ezt az időpontot jelölte meg, illetve ugyanezen a napon 17: 11 perckor került feltöltésre Dr. Szabó Tamás Facebook oldalára is, és 17:49 órakor osztotta meg Pócs János is a saját Facebook oldalán. Megállapításra került továbbá, hogy a szórólap az említett Facebook oldalakon egyebekben a Választási Bizottság ülésének időpontjában is még elérhető.

A kifogásban hivatkozott Dr. Szabó Tamás Facebook közösségi oldalára feltöltött videó anyag vonatkozásában is megtartottnak tekinti a Választási Bizottság a benyújtási határidőt, tekintettel arra, hogy a videó 2019. október 30-án 21:43 órakor került feltöltésre a közösségi oldalra, a kifogás pedig 2019. november 2-án 11:44 órakor került benyújtásra elektronikus levél formájában a Választási Bizottság részére.

A Választási Bizottság azt is megállapította, hogy a kifogást a Ve. 208. §-ban foglalt, arra jogosult személy nyújtotta be, és a kifogás tartalmazza a Ve. 212. § (2) bekezdésében meghatározottakat is. A Kifogást tevő a Ve. 144. § (2) bekezdésében foglalt előírás megsértése, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt alapelvek megsértése miatt fordult a Választási Bizottsághoz.

Fentiekre tekintettel a Választási Bizottság a kifogást érdemben vizsgálta.

A Választási Bizottság a kifogásban foglaltakat és a kifogás elbírálása szempontjából lényeges, rendelkezésre álló tényeket, körülményeket, bizonyítékokat – a Ve. 43. §-ban foglaltak alapján - egyenként és egymással összevetve értékelve az alábbiakat állapította meg:

Mindenek előtt a Választási Bizottság rögzíti, hogy eljárása során a jogorvoslati kérelemhez kötve van, az abban megjelölt jogszabálysértésen túl más jogszabálysértést nem állapíthat meg határozatában; illetve a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján kell döntenie.

A)

A Ve. 140. §-a határozza meg a kampányeszköz fogalmát, mely szerint *„Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a (...) plakát”*.

A Ve. 144. § (1) bekezdése alapján plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül. A Választási Bizottság a kifogáshoz mellékelt bizonyítékok alapján megállapítja, hogy jelen eljárás egyik tárgyát képező (szórólap) – annak tartalma alapján – a Ve. 140. §-a és a 144. § (1) bekezdése szerint választási plakátnak minősül.

A Ve. 144. § (2) bekezdésének második mondata értelmében a plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét. A Választási Bizottság a kifogáshoz csatolt mellékelt, valamint a kifogásban hivatkozott Facebook közösségi oldalra feltöltött- és jelenleg is fent lévő - bizonyítékok alapján rögzíti, hogy a választási plakát (szórólap) nem tartalmazza a Ve. 144. § (2) bekezdése szerint előírt információkat (impreszumot). Mindezek alapján a Választási Bizottság álláspontja szerint – 5 igen szavazattal 1 nem szavazat ellenében - a Kifogást tevő helytállóan hivatkozott ezen jogsértésre, ezért a kifogás ezen részének helyt adott.

A Választási Bizottság rögzíti továbbá, hogy a szórólap vonatkozásában a jogsértők személye megállapítható, mivel azon Dr. Szabó Tamás és Pócs János neve és aláírása is szerepel.

B)

A választási eljárási alapelvek az Alkotmánybíróság szerint a jogállamiság elvéből fakadnak, a jogállamiságból folyó jogbiztonság érvényesülését is szolgálják, így kiemelt jelentőséggel bírnak.

A Ve. 2. § (2) bekezdésének e) pontja szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. A rendeltetésszerű joggyakorlás az egész jogrendszert átható követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek annak címzettjei.

A bírói gyakorlat szerint folytatható a kampányidőszakban negatív kampány, azonban ennek korlátja a valótlan tényállítás, amelynek keretében például nem lehet más személyt olyan cselekmény elkövetésével megvádolni, amelyről semmiféle hatósági eljárásban elmarasztaló megállapítás nem született.

A Kifogást tevő kifogásolta a szavazólap tartalmának azon részét, mely szerint „*Előfordult, hogy vásároltak szavazatokat, ahogyan az is, hogy Budai Lóránt és más jelöltek a választás idején törvényt sértve tartózkodtak a szavazókörben, egyesek még a szavazófülkébe is bementek.*”

A Választási Bizottság helytállónak fogadta el a Kifogást tevő azon érvelését, amely szerint, a választási eljárás során alkalmazandó jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelmét vonja maga után az, ha a választásban résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat – ezek között a kampánytevékenység folytatásának jogát – oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenti.

A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás és a választás tisztaságának megóvása alapelvek megsértése megállapítható, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat oly módon gyakorolják, hogy valótlan tények állításával, egyes tények elhallgatásával vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni, és ezáltal ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni. (BH2006. 230.; Kvk.III.37.107/2008/2. számú LB végzés, Kvk.III.37.237/2006/2. számú LB végzés, Kvk.III.37.211/2006/3. számú LB végzés; Fővárosi Bíróság 10.Kpk.45.058/2009/4. számú végzés, Fővárosi Bíróság 19.Kpk.45.114/2006/3. számú végzés)

A tényállítás és véleménynyilvánítás elhatárolásával az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata foglalkozott. [Lásd még: BH2006. 230.; Kvk.I.37.429/2009/2. számú LB végzés, Kvk.III.37.249/2006/2. számú LB végzés, Kvk.IV.37.248/2006/2. számú LB végzés; 508/2006. (IX. 28.) OVB határozat.] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkoznak, még akkor is, ha esetleg túlzóak és félfokozottak. A demokratikus jogállam intézményeinek szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája az állampolgároknak alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A véleménynyilvánítási szabadság korlátozottabb a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanis nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságának vagy hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a szükséges gondosságot elmulasztotta. A szabad véleménynyilvánítás tehát csak felelősséggel gyakorolható.

A Választási Bizottság álláspontja szerint – 5 igen szavazattal 1 nem szavazat ellenében - , annak ténye, hogy a szórólapban szereplő eseményekről egyik szavazókörben sem készült jegyzőkönyv, jelzés a Választási Bizottsághoz e vonatkozásban nem érkezett, e tárgyú jogsértésekről döntenie sem kellett, továbbá a JNSZ Megyei Területi Választási Bizottság 71/2019. (X.18.) számú határozata sem tartalmaz olyan megállapítást, amelyet a szórólap tényként állít, a szórólap tartalma valósnak nem fogadható el, és alkalmas lehet a választók megtévesztésére.

C)

Kifogást tevő a szórólap mellett, kifogása tárgyává tette a Dr. Szabó Tamás Facebook közösségi oldalára 2019. október 30. napján 21:43 órakor feltöltésre került videó tartalmát, konkrétan azon állítást, amely Pócs János által hangzik el az alábbiak szerint: „a Szegedi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az ellenzék részéről olyan mértékű csalások következtek be, ami miatt meg kell ismételnünk a választást.”. A Kifogást tevő álláspontja szerint „ez ténytudás nélkül nem igaz, ilyet a Szegedi Ítéltábla egyáltalán nem állapított meg”.

A Választási Bizottság rendelkezésére áll a Szegedi Ítéltábla Pk. I.20.529/2019/5. számú Végzése, amelyből megállapítható, hogy az Ítéltábla Budai Lóránt felülvizsgálati kérelmét érdemi vizsgálat nélkül utasította el, ami azt jelenti, hogy a videóban elhangzott ténymegállapítást nem is vizsgálta, sem azt, hogy azok megtörténtek-e vagy sem. A videóban elhangzottak azt a tévest benyomást keltik, hogy az Ítéltábla, mint igen magas jogi fórum is a Területi Választási Bizottság döntését jóváhagyta, hogy azzal azonosult, mert azt jóváhagyta, ezért ez az állítás szintén alkalmas a választópolgár megtévesztésére, befolyásolására.

A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás és a választás tisztaságának megóvása alapelvek megsértése megállapítható, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat oly módon gyakorolják, hogy valótlan tények állításával, egyes tények elhallgatásával vagy elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni, és ezáltal ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni. (BH2006. 230.; Kvk.III.37.107/2008/2. számú LB végzés, Kvk.III.37.237/2006/2. számú LB végzés, Kvk.III.37.211/2006/3. számú LB végzés; Fővárosi Bíróság 10.Kpk.45.058/2009/4. számú végzés, Fővárosi Bíróság 19.Kpk.45.114/2006/3. számú végzés)

A tényállítás és véleménynyilvánítás elhatárolásával az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata foglalkozott. [Lásd még: BH2006. 230.; Kvk.I.37.429/2009/2. számú LB végzés, Kvk.III.37.249/2006/2. számú LB végzés, Kvk.IV.37.248/2006/2. számú LB végzés; 508/2006. (IX. 28.) OVB határozat.] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkoznak, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. A demokratikus jogállam intézményeinek szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája az állampolgároknak alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A véleménynyilvánítási szabadság korlátozottabb a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanis nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közzétételére, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közzététel valótlanosságának vagy hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a szükséges gondosságot elmulasztotta. A szabad véleménynyilvánítás tehát csak felelősséggel gyakorolható.

A Választási Bizottság a fentiekre tekintettel megállapította – 4 igen szavazattal 2 nem szavazat ellenében –, hogy a videófelvételben közölt tényállítás sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésének e) pontja szerinti alapelvet.

D)

A Választási Bizottság a kifogás azon részének, mely szerint Pócs János mint jelenleg hivatalban lévő országgyűlési képviselőnek az egyik polgármesterjelölt melletti kampányolása alkalmas arra, hogy megbontsa az esélyegyenlőséget a jelöltek és jelölő szervezetek között, és ezáltal sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt esélyegyenlőség elvét, nem adott helyt – 6 egyhangú szavazattal –, azt nem tartotta egyértelműen bizonyíthatónak.

E)

A választási Bizottság a Kifogást tevő azon indítványának, mely szerint kötelezze mindkét személyt a Facebook-os közösségi oldalán a Választási Bizottság határozatának közzétételére – 6 egyhangú szavazattal – nem adott helyt, tekintettel a Ve. 218. §-ában foglaltakra.

E szerint a bizottság az alábbi intézkedések megtételére jogosult: megállapítja a jogszabálysértés tényét, a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől, a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti, a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 124. § (2) bekezdésében és a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat.

Fentiek alapján a Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

III.

A határozat a Ve. 10. § (1) és (3) bekezdésén, 43. §-án, 46. §-án, 48. §-án, 208. §-án, 209. §-án, 212. §-án, 214. §-án, 218. §-án, 220. §-án alapul

A HVB hatáskörét a Ve. 307/P. § (1) bekezdésének b) pontja alapozza meg.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 10. § (1) és (3) bekezdésén, 221. §-án, 223-224. §-ain alapul. Az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 1. pontján alapul.

Jászberény, 2019. november 5.

Erről:

1/ Budai Lóránt

2/Dr. Szabó Tamás

3/Dr. Czifra Károly

4/Pócs János

5/Választási Bizottság tagjai **értesülnek.**

